

расти“. Следъ дълга съпротива сулиотите биват изтласкани отъ родината си (1803), за да се прехвърлятъ на Йонийските острови, отъ гдето по-късно ще дойдатъ въ помошъ на възстаналите гърци.

Но голѣмата революция въ Франция има и тази важна последица, че дава мощенъ тласъкъ на гръцкото духовно възраждане. Още преди това видното фанариотско семейство Маврокордато се грижи за възкресяване на древната литература, за отваряне на училища и за очистване и книжовна обработка на живия езикъ, но едва въ края на XVIII и началото на XIX в. гръцката просвѣта се изгражда върху новитѣ начала, възтържествуvalи въ културните земи. На пръвъ планъ въ обучение и проповѣдь се изтъква националниятъ идеалъ. Отъ похода на Наполеона въ Египетъ постоянно се коватъ планове между гърцитѣ въ Франция за освобождение на отечеството имъ. Въ 1792 г. се образува съюзътъ „Свещено възстание“, членове на което сѫ мнозина видни гърци — както въ Парижъ, така и въ Венеция и Падуа, въ нѣмските университети и на руска служба. Пратеници на този съюзъ биватъ заловени на путь отъ Виена за Гърция и казнени въ Бѣлградъ отъ турцитѣ. Между тѣхъ първо мѣсто държи поетътъ Константинъ Ригасъ (1753—1798) отъ Велестино (Тесалия), възпитаникъ и после секретарь на стария влашки князъ Александъръ Ипсиланти. Този мъченникъ на свободата изработва карти на Гърция, чертае проекти за нейното повдигане и законно устройство, отправя позиви къмъ своите сънародници и къмъ всички тѣхни единовѣрци за задружна борба противъ тирания турчинъ. Следъ преговори съ Наполеона въ Венеция той се установява въ Виена (1796), гдето намира горещо съчувствие между гръцката колония. Но австрійското правителство, което нѣма интересъ отъ разпадането или отслабването на Турция и държи да се потъпчатъ „опасните зародиши на демократията“, го залавя и предава на пашата въ Бѣлградъ (1798). Напраздно видинскиятъ Пазвантоглу и янинскиятъ Али паша се застъпватъ за спасяването му: нищо не може да отмѣни смъртната присъда надъ оногова, който издѣхва, споредъ легендата, съ думитѣ: „Трепери, гордий Султан! Революцията е предъ вратитѣ ти“.

При разпита си отъ Виенската полиция на 3 априль 1798 г. Ригасъ признава: 1) че пъялъ често патриотическото